



AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ DAİRE

Anvar MOHAMMADI – Türkiye

(Başvuru no. 3373/06)

Kabuledilebilirliğe İlişkin Karar

30 Ağustos 2007

OLAYLAR

Başvuran Anvar Mohammadi 1947 doğumlu İran vatandaşıdır ve Kanada'da yaşamaktadır. Dava olayları, taraflarca sunulduğu şekliyle şöyle özetlenebilir:

20 Ekim 2000 tarihinde başvuran, 23 Ekim 2000 tarihinde ise eşi ve çocukları Türkiye'ye yasadışı yoldan giriş yapmışlardır. Başvuranın verdiği bilgiye göre, kendisi İran'daki rejim karşıtı siyasi eylemcilerdendir ve Demokratik Kürdistan Partisi üyesidir. Bu bağlamda sözkonusu parti ile işbirliği ve İran'dan yasadışı olarak ayrılması nedeniyle mal varlığına el konulmasına ilişkin 2001 yılına ait bir İran mahkeme kararını ibraz etmiştir.

13 Kasım 2000 tarihinde başvuran Türk yetkililer ve Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'ne (BMMYK) iltica talebinde bulunmuş, BMMYK 30 Ocak 2003, İçişleri Bakanlığı ise 4 Mayıs 2005 tarihinde talebi reddetmiştir.

Başvuran, belirtilmeyen bir tarihte tekrar BMMYK'ya başvurmuş, talep yine reddedilmiş ve dosyası kapatılmıştır. Ancak başvuran BMMYK'ya dilekçe göndermeye devam etmiş ve dosyası tekrar açılmıştır.

20 Ocak 2006 tarihinde başvuran ülkeyi terk etmeye çalışırken Ankara Havalimanında yakalanmıştır. 22 Ocak 2006 tarihinde AİHM'ye başvurmuş ve İran'a gönderilmemesini talep etmiştir.

26 Ocak 2006 tarihinde başvurana Türkiye'de Ağustos 2006'ya kadar kalıp davayı takip etmesi için ikamet tezkeresi verilmiştir.

Başvuran 1 Mart 2006 tarihinde BMMYK tarafından mülteci olarak tanınmış, 29 Mayıs 2006 tarihinde Türk polisi tarafından Van'da yakalanmıştır.

Aynı tarihte temsilcisi AİHM'de acil bir dava açmıştır. Başvuranın BMMYK tarafından mülteci olarak tanındığını ve Türkiye'de 10 Ağustos 2006 tarihinde kadar geçerli ikamet tezkeresi olduğunu belirtmiş, başvuranın sınırdışı edilmesini durdurmasını Mahkemeden talep etmiştir.

31 Mayıs 2006 tarihinde, dosyaya bakan Dairenin Başkan Vekili, Mahkeme İç Tüzüğü'nün 39. maddesi uyarınca başvuranın ikinci bir bildirim kadar İran'a teslim edilmemesi gerektiğini Hükümete bildirmeye karar vermiştir. Aynı tarihte Başkan Vekili ayrıca İç Tüzüğün 40. maddesini (başvurunun ivedi tebliği) somut davaya uygulamaya karar vermiştir. Buna göre Hükümetin 12 Temmuz 2006 tarihine kadar olaya ilişkin bilgi göndermesi istenmiştir.

ŞİKÂYETLER

Başvuran AİHS'nin herhangi bir maddesine atıfta bulunmaksızın, işkenceye uğrayacağını ve ölüm cezasına çarptırılacağını iddia ettiği İran'a muhtemel teslim edilmişinden şikâyetçi olmuştur.

HUKUK

Başvuran, İran'a gönderilmesi halinde hayatının tehlikeye gireceğini iddia etmiştir. Bu bağlamda AİHS'nin hiçbir maddesine atıfta bulunmamıştır. Ancak Mahkeme başvuruyu içeriği aşağıda verilen 3. maddeye dayalı olarak incelemeyi uygun bulmaktadır:

“Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya işlemlere tabi tutulamaz.”

12 Temmuz 2006 tarihinde Hükümet destekleyici belgelerle birlikte görüşlerini iletmiştir. Başvuranın Kanada'ya yeniden yerleşme talebinin Türkiye'deki Kanada Büyükelçiliği'nce kabul edildiği ve başvuranın, Kanada makamlarının zorunlu kıldığı formaliteleri tamamlamakta olduğu bilgisinin BMMYK tarafından 22 Haziran 2006 tarihinde kendilerine iletildiğini ifade etmişlerdir.

Hükümet ayrıca 11 Ekim 2006 tarihli yazısıyla başvuranın 12 Ekim 2006 tarihinde İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan Kanada'ya gideceği ve pasaport ya da geçerli belge sunamaması halinde kendisi ve ailesinin ayrılışını sağlamak için ilgili seyahat belgelerinin hazırlanacağını ifade etmiştir.

Son olarak 24 Ocak 2007 tarihinde Hükümet, başvuranın Kanada'ya gitmek üzere Türkiye'den 12 Ekim 2006 tarihinde ayrıldığını Mahkemeye bildirmiştir. Buna göre davanın incelenmesine devam için AİHS'nin 37 § 1 maddesi uyarınca meşru gerekçe bulunmaması nedeniyle başvurunun kayıttan düşürülmesini Mahkemeden talep etmişlerdir.

12 Şubat 2006 [2007] tarihli bir mektupta başvuranın temsilcisi başvuruyu sürdüreceğini belirtmiştir. Kendi şahsi durumu ve başvuranın temsilcisi olarak Türkiye'de karşılaştığı sorunlar hakkında Mahkeme'ye daha fazla bilgi vermek istediğini ifade etmiştir. Ayrıca başvuranın Kanada'da tedavi görmekte ve sırtının alt kısmındaki ağrıdan şikâyetçi olduğunu gösteren bir tıbbi rapor göndermiştir.

Mahkeme somut davada başvuranın şikâyetinin Türkiye'den İran'a sınırdışı edilmesi ihtimali ile ilgili olduğunu dikkate alır. Mahkeme, Türk Hükümetinin Mahkeme tarafından çıkarılan geçici tedbir kararına uymuş olduğunu ve sınırdışı işlemlerini durdurduğunu gözlemler. Ayrıca şu anda Kanada'ya tekrar yerleşmiş bulunan başvuran için gerekli seyahat düzenlemelerini de yapmışlardır. Bu şartlar altında Mahkeme başvuranın AİHS'nin 34. maddesi bağlamında 3. maddeden mağdur olduğu iddiasında bulunamayacağı kanaatindedir.

Başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olduğunu ve AİHS'nin 35 §§ 3 ve 4. maddeleri uyarınca reddedilmesi gerektiğini kaydeder.

Bu nedenle Mahkeme İç Tüzüğü'nün 39. maddesinin somut davaya uygulanmasına devam edilmemelidir.

Bu nedenlerden dolayı, AİHM oybirliğiyle

Başvuruyu kabuledilmez *ilan etmiştir*.

MOHAMMADI – TÜRKİYE KARARI

S. DOLLÉ
Kâtip

F. TULKENS
Başkan